

Infrastrukturdepartementet
Enheten för transportinfrastruktur och planering
Göran Roos
103 33 Stockholm

Stockholm
2022-10-24

Vår referens
Jennie Albinsson

Dnr
I2022/01350

Remissyttrande av rapporten Arlanda flygplats – en plan för framtiden

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om den angivna rapporten. Här följer våra synpunkter.

Sammanfattning

Utredaren har fått i uppdrag att ta fram en plan för utveckling och utökning av Arlanda flygplats, inklusive miljötillstånd, för att säkra tillräcklig flygkapacitet i Stockholmsområdet baserat på tillförlitliga prognoser. Planen ska även bidra i omställningen till fossilfritt flyg och även beakta de bedömningar och förslag som redovisas i promemorian Bromma flygplats – underlag för avveckling av drift och verksamhet.

I rapporten ges förslag om att utreda behovet av åtgärder för att förstärka kapaciteten i spår- och väginfrastrukturen till och från Arlanda samt att reducera kostnaderna för att transportera sig till flygplatsen genom bland annat sänkta biljettpriser på Arlanda express. Vidare föreslås att Swedavia bör påbörja förberedelserna för att förstärka kapaciteten för taxi- och rullbanesystemet samt för uppställningsplatser vid Arlanda flygplats. Det handlar om allt från mer begränsade åtgärder, som att införa mixade parallella operationer, bygga fler av- och påfarter i taxi- och rullbanesystemet eller införa trängselavgifter, till att bygga en eventuell ytterligare tredje parallell rullbana.

En del av rapporten tar även fasta på den gröna omställningen av flygtransporter och i rapporten förordas det att; regeringen tar initiativ till att Sverige tar fram en plan för produktion och distribution av fossilfri energi för flygets behov, att Bromma flygplats bör från och med 1 januari 2030 enbart användas för fossilfritt flyg och att Bromma flygplats därefter stängs ner senast den 1 januari 2035.

Företagarnas inställning

Företag utanför storstäderna är ofta direkt beroende av flyget för att snabbt kunna möta kunder och leverantörer och knyta affärsförbindelser i en allt snabbare och mer globaliserad värld. För det svenska näringslivet och företagandet är tillgången till flyget, både in- och utrikes, väsentlig för att kunna vara konkurrenskraftigt i en global ekonomi.

Vi välkomnar därför delar av utredningen att ta fram en plan för utveckling och utökning av Arlanda flygplats. Företagarna har tidigare betonat, i remissen *Bromma flygplats – underlag för avveckling av drift och verksamhet*¹, behovet av att förstärka kapaciteten på Arlanda om en avveckling av Bromma flygplats skulle realiseras. Vi välkomnar dock den nya regeringens besked om att en nedläggning av Bromma inte kommer aktualiseras under denna mandatperiod. För näringslivet har Bromma flygplats länge varit en viktig knutpunkt för att binda samman Sveriges regioner, där flygplatsen fungerar som nav för företag i hela landet.

¹ Remissyttrande [I2021/02381](#), 2021-12-20

Företagarna ser stora fördelar när det gäller förslaget i utredningen om att förstärka kapaciteten i spår- och väginfrastrukturen till och från Arlanda. Att transporter sker på ett snabbt och enkelt sätt till och från flygplatsen samt till ett rimligt pris bidrar till ökad tillgänglighet i hela landet, vilket är avgörande för ett ökat välbefinnande och för den regionala utvecklingen.

I utredningen föreslås även att införa differentierade trängselavgifter för flygbolagen när det råder trängsel i rullbanekapaciteten, i luftrummet eller i flygplatsens terminalkapacitet. Företagarna ställer sig kritiska till förslaget och hänvisar till slutsatserna i Transportstyrelsens regeringsuppdrag om trängselavgifter inom den svenska luftfarten.²

Enligt Transportstyrelsens rapport når kapacitetsutnyttjandet på Arlanda sällan upp till flygplatsens kapacitetstak samt är påverkan på miljön nästintill obefintlig. Internationella erfarenheter visar att trängselavgifter inte ger den önskade effekten och det saknas dessutom analyser som tyder på att avgiftsskillnaderna har lett till ökat kapacitetsutnyttjande. Rom Fiumicino är ett exempel på en flygplats som upphörde med trängselavgifterna på grund av att de inte uppfyllde sitt syfte. Trängselavgifterna riskerar därför att enbart leda till dyrare flygresor utan klimatnytta. Däremot kan det komma att råda kapacitetsbrist i framtiden. Enligt Företagarna skulle därför byggandet av en ny rullbana vara mer effektivt för att kunna möta framtidens behov.

Delar av utredningen tar även fasta på den gröna omställningen av flygtransporter; bland annat förordas att Bromma flygplats bör, från år 2030, enbart användas för fossilfritt flyg och flygplatsen därefter bör avvecklas senast 2035. Företagarna ställer sig positiva till att Bromma flygplats ställer om till tysta, rena och utsläppsfria transporter, men vi ser ingen anledning till att avveckla flygplatsen fem år efter en stor klimatinvestering.

Jennie Albinsson
Näringspolitisk expert
Företagarna

Patrick Krassén
Samhällspolitisk expert
Företagarna

² Transportstyrelsen, [Trängselavgifter inom den svenska luftfarten](#), 2021